

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és esütörtökön.
Előfizetési ár:
Negyedévre 2 korona 50 fillér Félévre 3 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Pollák-ház,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilt-rérl közíeményeket
a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számít fel.

Beteges kor beteg nemzedéke.

Micsoda hozsána volt az, mely a huszadik század születését üdvözölte.

Előbb kétségbeejtő tudományos vita, mely azt bizonygatta: a 900. vagy a 901. év jelenti-e az ujszázad születését, — aztán, hogy nemcsak hivatalosan jelentették ki ujszülöttnek a századot, de ezenkívül s z e n t n e k is nyilvánította a pápa forduló esztendejét, melyet im most élünk: lón nagy üdvriadalom szerte a művelt nemzetek népcsaládjában.

Hogy ime, most már eltemetve a veszedelmes, mindenféle társadalmi nyavalyákban sinylő századvég, nincs többé létjogosultsága a s z á z a d v é g i e m b e r n e k sem, meghalt, eltemetük a tovatünt századdal együtt és az új század egy szebb, egészségesebb korrall virad az emberiségre, csupa eszmény, csupa verőfény, boldogság rózsájának viritása minden!

Hát igaz az! A k o r s z e l l e m e átalakító hatással van az emberiség közgondolkodására épp úgy, mint minden egyebekre. Máskor: más nemzedék, — más nemzedék: más uralkodó eszmék, melyek a népek és nemzetek történetét csinálják. Csakhogy éppen a kor az, melyben egy esztendő alig számít egy parányt, a kor az, melynek

átalakulási folyamata a legélesebb elme elől is örök titokként marad rejtve, a kor az, melyről semmiféle hivatalos irás, egy új század születését kimondó, nem rendelkezhetik kény szerint: hogy most már im neked is meg kell változnod, s z e l l e m e d n e k át kell alakulni és ami benned beteges volt, ami eszméd betegessé tette az emberi kedélyeket is, — az most egyszerre, máról holnapra válják mind e g é s z s é g e s r e és ü d e e g é s z s é g e s v é r keringjen máról holnapra az emberek ereiben is.

Nem, nem megy az így parancs-szóra! A k o r a hatalmasabb és egyenetlen nagyon a tusa, melyet gyarló emberek vennének fel vele, hogy h i v a t a l o s a n, egy tollvonással újratertemsek.

És a kor, melyben élünk, nevezük bár új vagy régi századnak, mindenképen beteges, beteg benne az ember kedélyvilága is, akár századvéginek, akár új, huszadik századbelinek mondjuk.

Csak egy hétig lapozza bárki végig a nap napra megjelenő lapok hiteit, melyek krónikáját adják a k o r n a k: mennyi bűn, mily mélyesges sok fertő, mennyi perverzítás csak egy-egy lappeldányban is!

Egy ember kiirtja bestiális vad-sággal önmagát és egész családját,

mert — így ír a hátrahagyott levelében — nem bir megküzdeni a nyomorral.

Egy iskolás gyereket megbuktat a tanára. A gyerek vagy öngyilkos lesz, vagy lelövi a tanítóját; szelid eset, hogy csak bottal támad rá, amiért rossz osztályzatot kapott tőle.

Apa agyonveri a fiát, gyermek a szüleit és most láttuk példáját a szathmári tárgyaláson, hogy testvér bérgyilkossal öleti meg testvérét csak azért, mert maga akarja örökölni a családi vagyont, melyre szüksége van, hogy örületesen pazar életmódját tovább folytathassa, mely a maga vagyonából már-már kipusztította.

És szere-száma nincs a sok alávaló bűnnek, melyben a mai ember leledzik s mely hol mások életére, vagyonára tör, hol önmaga ellen emeli a gyilkos fegyvert, bogozza a kötelet, kavarja a mérget.

Mélységes megdöbbenés érzése hatalmasodik el rajtunk, ahogy kavarni látjuk magunk körül e beteges kor beteg kedélyű, kórságos lelkiületű embereinek erkölcsi fertőjét, mely elnyeléssel fenyeget mindent, mert az ember előtt már nincsen szent semmi, sem emberi, sem isteni törvény; az előbbi kijátsza, az utóbbiban meg rég megszűnt hinni.

Hijába hát, hogy új század viradt

TÁRCA.

Az államtitkár fogad.

Irtá: VAJDA ANTAL.

Galambossy államtitkár csengetett.

— Van még odakint valaki?

— Egy asszony. Kedvetlenül intett a kezével:

— Jöjjön máskor. Különben — szólt hirtelen elhatározással — bocsásd be s beledólt az íróasztal előtti hintaszékbe.

A szőnyegajtó meglebbent s egy fekétebe öltözött, diskrét nőalak jelent meg. A neszre gépiesen felállt az államtitkár, megfordult, de megpillantva a belépőt meglepetten kiáltott fel:

Nini, maga az Ellácska! ? s arca hirtelen felderült — alig ismertem meg.

A nő arcán, mely a szenvedés nyomai dacára is még mindig szép volt, bágyadt mosoly villant át:

— Igazán lekötélz nyájaságával kegyelmes uram... engem szegény hivatalnok özvegyét ennyire megtisztel...

— De édes Ellácska, nevezzen csak úgy, mint régen! — Istenem, maga még mindig olyan szép mint akkor volt, de én... — s önkénytelenül a szemben lévő tükörbe pillantott — azóta megöszültem, megvénültem. Sok minden is történt azóta... Ej, de hagyjuk. — Üljön le lelkem, Ellácskám. Így ni. No most mesélje el annak a nagy időnek a történetét, mióta egymást nem láttuk.

Az asszony, tekintete pillanatra elborult, de aztán nyugodtan felelt:

— Férjhez mentem Pataj Sándorhoz. Tizenkét esztendeig éltünk együtt, aztán meghalt.

Hangja megremegett, majd kis szünet mulva hozzátette:

... Most nem akarnak nyugdíjat adni, pedig 20 évig szolgált az államot... Hiszen magam csak megélnék a nélkül is, de

van egy öreg édesanyja, — halalos ágyán megkért, hogy gondját viseljem...

A kegyelmes úr nem hallotta már az asszony szavait. Homlokát tenyerébe hajtotta s gondolkozott. Olyan bolondos, édes vágy fogta el újra, mint azon a majálison, mikor Kabos Ellát táncközben megakarta csókolni. Nem vette észre senki, még tán Kabos Ella se, csak egy villogó szempár dermesztette meg, mely valamelyik sarokból tapadt rá. Pataj Sándor volt. Most is előtte van az a marcona, erős alak örökké kócos hajával, dacos homlokával, a mint a tánc után hozzá sietett s dörgő hangjával a fölébe sugta:

— Gyere utánam. S ő követte. Az erdőbe mentek. De követte volna bárhová is. Nem mert vele ellenkezni senki se az osztályban. Nagyon erős volt. Hogy az erdőben a kivágott fatuskók előmeredeztek, észébe jutott a jelenet, midőn metából hazajövet, kivette a favágók kezéből a fejszét s azok nagy bámulatára félkézzel hasogatta szét a fatörzseket.

NEM HULL A HAJ, NINCSTÖBBÉ KOPASZ EMBER!

Szenzációt kelt a gyógyításkivonatoni, melyet évek hosszú során át tanulmányoztam, hogy mikép lehessen megátolni a megkopaszodást. Felfedeztem és százsoros penzellel fizetek ha kétszeri használat után rögtön meg nem szűnik a hajhullás, korpakepződés és mindennek fejborbetegség.

Kapható gyógyszerüzletekben és mindenmüi illat- és piperezik-kereskedésben. Főraktár: TÖRÖK JOZSEF gyógyszerüzetára, Király-utca 12. sz. Erdélyi főraktár és vezérképviseletőség: GOTH GYULA, illat- és piperezik nagykereskedőnél, Gyulafehérvár-Főter.

Vidéki megrendeléseket utánvétellel azonnal eszközöl: Egyedüli készítő és szeljelkaldési raktára: **DOBE NÁNDOR** uri, női és színházi fodrász BUDAPEST, Nefelejts-utca 27. sz.

reánk! A kor ebben is maradt, ami volt: beteges, sivár és nagyon, de nagyon beteg benne a ma élő nemzeték testben és lélekben egyaránt. A társadalom erkölcsi tartalom nélkül szűkül: ödik, pedig hát az erkölcs képezne annak leghatalmasabb oszlopát és természetes, hogy eldurvulván az erkölcsök, minden szentivitása mellett is, mely a mai ember jellemének átlagos alapvonása, — érzésükben gondolkozásukban elvadulnak az emberek, megtompul az érzékük arra, hogy helyes különbséget tudjanak tenni a jó és a rossz között.

Az újkori pedagógia a fülünkbe harsogja, hogy csenevész az ember, tehát a nevelésben nagy súlyt kell fektetni a testedzésre, a sportok mindenében gyakorolni kell az ifjúságot, hogy ép testű legyen, mert ép, egészséges testben lakozik — a régi bölcs mondás szerint — ép és egészséges lélek.

És fejlesztjük a testet, acélozzuk az izmokat, kitűnő tornászok, távolugrók, sulydobók válnak kiaz ifjúság sorából, de ezenközben elhanyagoljuk a lélek mivélését, nemesítését, nem adjuk meg a zsenge kedélynek azt az acélkeménységet, mely távolugróvá tegye az élet ezer küzdelmében, nem neveljük bele abba, hogy ne csupán a nyújtón, vagy a kiteszített tornakötelen, de a viszontagságokban is, melyek az élet nehéz harcában várnak rá: egyensúlyt tudjon tartani, lelki egyensúlyt.

A kor szelleme vette el az emberektől a hitet, mely gyámola, mánakója volt a léleknek és nem adott nekik cserében mást, ami azt pótolja. Tudásba n izmosodtunk, gyarapodtunk, fejlődöttünk olyan hatalmasra, hogy szinte duzzadni érezzük

magunkban az ősteremtő erőt, de minden nagy tudásunk nem teremt elő nekünk: semmit, ami az elvesztett hitet pótolja, elménk finomodik, csiszolódik általa, de lelkünk eldurvul és ahol a lángész tudása a szertelenbe csap: menten ott les rá az örület, elemeszi a homály.

Beteges kor beteg nemzetéke ez a mai, melynek lelki egyensúlya meghibbant és a legalábbvaló bűnök fertőző elhatalmasodik rajtunk, minden jobb érzésűben olyan undort kelt, hogy szinte hajlandók volnánk felkiáltani: Vegyetek el vala mit az emberek tudásából és adjátok vissza cserében a hitet!

Öntöző csatornák. Hatalmas tervek hódítanak tért közgazdasági életünkben. Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter az ipar és közgazdaság, Darányi Ignác földmivélségi miniszter a mezőgazdaság terén indítanak olyan mozgalmakat, melyek legszebb reményeinket is képesek lesznek kielégíteni.

Az öntöző csatornák terve, ha megvalósul, gyökeres gazdasági életkérdést szoi gál majd nálunk. Hiszen a nagy magyar Alföld széles mezői megközelítőleg sincsenek úgy kihasználva, mint a hogy azt a gazdasági törvények által megengedett okszerűség parancsolja. Kincseket érő gazdagság vesz el emiatt napról-napra, olyan vesztés ez, melyért soha többé semmi kárpótlást szerezni nem lehet.

A jövő idők vesztéseit akarja megmenteni a miniszter, kinek minden újabb intézkedése bizonyítja, hogy neki a magyar gazdasági élet fejlesztése iránt kiváló finom érzéke van. Amit eddig ez irányban tett: általános megelégedést kelt gazdakörökben, pártokra való tekintet nélkül. A gazdasági téren egymással szemközt álló irányoknak

nem valami időnként visszatérő érzés, a fiatal kori szenvedélyek emléke, talán annak az el nem rabolt csóknak a māmora tartotta vissza.

S az asszony még mindig beszélt. Alakja meggyőnyedti, szinte alázatos lett; felszegen ült a számára odatolt fotelbe a hogy csak egy nyugdíjt kérő kisvárosi hivatalnok övegye ülhet a miniszter előtt. De szeméi a régik voltak. Valami magasztos fényben égtek; hogy lassan-lassan megeredt a nyelve, védelmezve az ő megholt urát rossz emberek ellen, kik meg rágalmazták a kegyelmes urak előtt.

— Nem volt olyan derék ember az egész vármegyében, folytatta az asszony.

— Pedig azt is beszéltek a minap, mikor lent jártam, maguk felé, hogy még meg is ütötte magát, Ellácska?

— Nem igaz, nem igaz, tiltakozott. Pedig lángvörös arca elárulta, hogy hazudott.

Az államtitkár megdöbbenette ez az asszony. Csak most tekintette meg jobban, Előbbi érzését a meglepetés pillanatában csak holmi érzélgős, kedves, diákkori emlékek tulajdonította, de ez az elpiruló asszony, aki úgy tud szeretni egy brutális, durva férjét még holtában is: ez új volt előtte. Ilyet még nem látott. Nem ilyennek képzelte az asszonyokat. Gyöngé, kedves, játékszereknék, kik csak arra valók, hogy a férfi életének egy egy pillanatát megédesítsék.

nem állit terveivel és cselekvésével ütköző pontokat, hanem kielégíti mindegyiket a nélkül, hogy itt vagy amott bármí érdeket is sértene.

Bizalommal várjuk tehát minden intézkedését, mert mióta a munkáskérdést röviden és erőlesen megoldania sikerült, — tisztelettel adóz az egész ország az ő tevékenységének.

Az újabb javaslatok közt, melyekről ígért történt, hogy legközelebb a törvényhozás elé terjesztetnek, — egy sincs olyan nagyjelentőségű, mint a közérdekű öntöző csatornáról szóló tervezet. Hazánkban ugyanis eddigé mindössze 174 birtokos 22.611 holdra terjedő 241 öntözési műve van. Mig tehát az árvízvédelem műveinek alkotásában — talán az egy Hollandiát kivéve — egész Európában az első vagyunk, addig öntöző műveink szerények, kicsiny számuak és az öntözéssel kapcsolatos iparra általában semmi befolyással sincsenek. Pedig a műszaki tervek szerint, csak a Tisza vizével is 4—500000 holdat lehetne öntözni és éppen az Alföld gazdag rónáját, melynek éghajlati viszonyi is évről-évre gazdaságilag mind kedvezőtlenebbek.

Három módja kínálkozott az öntöző művek létesítésének: érdekeltségek alakítása állami segéllyel; öntözési művek állami létesítése úgy, hogy a vízhasználatért díjakat szedjenek; végül a harmadik mód, nyereszkedésre alakult részvénytársaságokra bízni a dolgot.

Csak hogy az ilyen részvénytársaságok, nehézkese kezelési módjuk mellett még Hollandiában sem virulnak fel és mert üzletszerűen folynak, nem is szolgálják kellően a nagy gazdasági érdeket.

Másfelől meg, ha az állam létesíti az öntöző műveket, — mint minden állami intézménnyel, — ezzel szemben is túlzott követeléseket támaszt a közönség. Legcélszerűbbnek látszott ezért helyi érdekeltségekre bízni az öntözőművek létesítését, mert — mint az erre vonatkozó javaslat tárgyalása során Hi-

De akkor mégse félt tőle. Pedig tudta, hogy egyben nem ismer tréfát az érzelmeiben. S ő is Kabos Ellát szerette. A hogy jól benn voltak már az erdőben, megállt és a szemé közé nézett:

— Tudod-e tacsok, mért hívtalak ide? s hangja rémesen visszahangzott.

— Tudom, felelte. A többire már nem emlékezett. Tudja, hogy megütötte s reggel a favágók vitték haza, otthon azt hazudta, hogy részeg fejjel ütötte meg magát valamelyik fatörzsben, pedig egy korty bort se ivott. Három hétig nyomta az ágyat. De mikor felkelt, egészen megváltozott. Az előbbi rossz tanulóból jeles tanuló lett, mindazt csak azért, hogy Pataj Sándort legyőzze; ki a klasszisában első volt. Erettségí után elszéledtek. Elfelelte a majálisat, a szőke Kabos Ellát, a nagy erdőt, csak azt az üstét nem tudta elfelejteni.

Szinte olyan babonás tudat volt az mi ösztökélte, s fokról-fokra emelte, hogy meg kell bosszulni magát Patajon. Utóbbi időben gyakran lent volna már alkalma visszaadni azt az üstét kamatostól, mert Pataj Sándorból lump, kártyás lett, hanyag hivatalnok, kiről sok rosszat, még azt is beszéltek, hogy sikkasztott.

Egy szavába került volna megfosztani kenyérétől, de valami visszatartotta: ne még, majd később ha jobban megaláztatja... Pedig hát nem a bosszúérzet volt már az, ha-

Ugyanaz az érzés szállta meg, mint diákkorában, a majális estén; csak hogy most abba az örületes, māmoritó vágyba beleveggyült valami a férfi számító higgadságából.

Érezte, hogy birnia kell ezt az asszonyt, mert impónált neki.

Talán elveszi feleségül, hisz úgy is olyan egyedül áll a világon; talán máskép... de keze már megragadta az asszony kezét s nem látott mást, mint azt a piruló, szépséges fejét, kívánatos ajakával s tűzben égő szemével.

Suttogni kezdett, maga se tudta mit. Talán arról a bohó gyerekkori szerelemről, melynek folytatása is lehetne... talán másról...

Egyszerre aztán megmozdult a karjai közt vonagló asszony s kiragadva magát az ölelésből eltakarta kezével az arcát;

— Nem, nem tudom szeretni, ... nem s z a b a d s z e r e t n e m s h í r t e l e n e l t ű n t a s z ű n y e g a j t ó m ű g ű t t.

Az államtitkár összerázkódott. Tehetetlenül dőlt a szék karjára. Ismét eléje tűnt Pataj Sándor alakja, hogy a nagy erdőben homlokára csapott az öklével...

És ez a második ütés jobban fáj neki mint az első...

r o n y m i Károly igen helyesen megjegyezte: azok nagy arányokat is ölthetnek.

Az öntöző csatornák létesítéséről készült törvényjavaslat előadói tervezetnek megvitatására, a miniszter elnöke alatt a napokban szaktanácskozás volt, melyen e fontos javaslat tervezetét megállapították. A törvényjavaslat rövid foglalatla a következő:

Az 1. §. kimondja, hogy a földművelésügyi miniszter meghatalmazást nyer arra, hogy a közérdek és közgazdaság szempontjából előmozdítsa, anyagilag támogassa az öntöző művek létesítését. Az öntöző csatorna vize ipari célokra is használható, az öntözési érdekeltiséget kétharmaddal többséggel állapítják meg. A vízhasználatról minden társulat jóváhagyott szabályzatot készít. Minden érdekeltiségi tagnak birtoka széléig tartoznak a csatornát elvezetni. Intézkedik a tervezet a miniszteri ellenőrzésről, a szakértő műszaki személyzet alkalmazásáról, tartalék-alap létesítéséről, az öntöző csatornák létesítésére felveendő költségekről, a megalakulásról.

Valamely társulat megalakulata tekintetik, ha az öntöző terület legalább egyharmadának belépése akként van biztosítva, hogy az alapító tagok a társulat évi kiadásainak legalább a felet viselik. Az alakulás után belépők az alapító tagokkal egyenlő elbánásban részesülnek és évenként ugyanannyival járulnak a közös költséghez, amennyit az alapítók a megfelelő években viseltek.

A holdankénti hozzájárulás sem az alapító, sem a később belépő tagok területe után, az alakuláskor felvett kölcsön letörlesztéséig, az alakuláskor elvállalt holdankénti maximum felénél kevesebb nem lehet. A társulati terület után befizetett járulékokból esetleg eredő többlet felett a közgyűlés, a miniszter hozzájárulással határoz.

Az állam által elvállalandó hozzájárulás 1900. és 1901. ben évi 100000 koronán, 1902-től kezdve évi 300000 koronán túl nem terjedhet.

A miniszter, a kincstári érdekek megóvására állandó biztost rendel ki, akinek joga van a közgyűléseken és választmányi üléseken, valamint a külön kiküldött bizottságok ülésein résztvenni, a kincstári érdekebe ütköző határozatokat megfőllebbezni, esetleg a miniszter elhatározásáig fel is függeszteni.

Az állam e külön képviseltetése, az állami hozzájárulással egyidőben szűnik meg. De a képviseltetés költsége az államot terheli. Ily közérdekű öntözőtársulatok alakulását és az állami hozzájárulás biztosítását, esetleg esetre be kell a törvényhozáshoz jelenteni.

A szőlőművelés érdekében.

Csongrádon a múlt vasárnap délelőtt népes, nagyon látogatott értekezletre gyűltek össze a község háza tanácskozó termében az ottani szőlőbirtokosok, hogy — a bor értékesítése és kezelése érdekében, egy pincészövetkezet létesítésének eszméje fölött tanácskozzanak.

Az értekezletet M á t é f f y Kálmán főszolgabíró vezette, aki örömmel áll minden mozgalom élére, mely a közjótét fokozását célozza. A főszolgabíró, felemlítve, hogy milyen általános a panasz a nehéz megélhetési viszonyok miatt, arra hívta fel a szőlőbirtokosokat, hogy sorakozzanak egymás anyagi érdekének a felkarolására, mert senkitől nem várhatják és senki nem is részesítheti őket abban a hatalmas támogatásban, mely a közös érdekre való szövetkezés erejében, a közös védelemben van.

A kérdéshez ezután többen szólhat hozzá; nevezetesen B o d a Márton, aki teoretikusan

ismertette a pincészövetkezet elveit és H o l l ó s y István dr., aki egyik lelkes híve annak az eszmének.

Részünkről is azt tartjuk, hogy már azért is egyesíteniük kell a csongrádi szőlőbirtokosoknak minden erejüket a borértékesítő pincészövetkezet megteremtésére, mert előttük lebeghet Erdély példája, hol ugyanaz volt a helyzet a bor értékesítése tekintetében, mint ma Csongrádon, mielőtt az ottani gazdák maguk nem vették kezükbe a borértékesítés ügyét, nem szövetkeztek közös érdekeik kölcsönös megvédésére.

Dolgoztak, termeltek ott is mint Csongrádon, — közben azonban a termény kellő értékesítéséről megfeledkeztek, épp úgy mint Csongrádon és így a munkájuk hasznát alig látták, csak a terhet érezték.

Erdély összes borai, ilyen szőlőművelés és értékesítés mellett, ezeltől 10—12 évvel is alig emelkedtek fölül literenként 6—8 krajcárnál, amit must alakjában akartak eladni, még annyit is hibába kínáltak. Ahogy azonban Kolozsvárt és Nagy-Lnyeden az első két pincészövetkezet megalakult, — az erdélyi borok értéke nap-napra emelkedett és immár elérte — jobb minőségében — literenként az 1 frtot is. Mert ma az összes európai piacok keresve keresik ezeket az erdélyi borokat.

Mindezeket feltárták a csongrádi értekezleten résztvevő szőlőtulajdonosok előtt is, akik aztán örömmel fogadták az eléjük terjesztett javaslatot, mely szerint a szövetkezet minden termelő tagtörölt készpénzért veszi meg már szüretkor a termését, a vételár 75 százalékát nyomban ki is fizeti; a szőlőt aztán, a mai igények és a mai tudás eszközeivel maga a szövetkezet szüretelti le és készíti ki borrá, még pedig — annak rendje és módja szerint, — előreláthatóan fölséges jó borra. Az így előállított és fajborokká leosztott termény értékesítéséből befolyó vételár többletet, mint hasznot aztán a szövetkezet a termelő tagok közt, részarány szerint megosztja.

Ma már a szőlőművelés, a szüretelés, mustkészítés, borkezelés mind egész művésztetté fokozódott, holott nálunk még mindig csak a pancelosát, a gíz-gáz összekeverését, kisajtolását tartják szüretnek és így természetes, hogy a világhírű jó tiszta búzánk mellett még a világhírű borpancsolásról is nevezetessé lettünk.

Ma már sehol máshol nem keverik össze a gíz-gáz mikor szüretelnek és sehol sem szüretelnek éretlen boglyót, mint nálunk és így nem is olyan alacsony sehol sem a bor ára, mint itt, holott az ország legjobb fajborait is termelhetnék az erre olyan kiválóan kedvező talajon, amilyen a csongrádi szőlősgazdák birtokában van.

Örömmel üdvözlőjük ezért a csongrádi járás munkás főszolgabíróját, hogy ezt a közhasznú ügyet ilyen erélyesen felkarolta és üdvözlőjük egyúttal mindazokat, akik a mozgalom megindításában részt vettek és a szövetkezetbe való belépésük készségével annak létesülését elősegítették.

A szövetkezet tagjai közé való belépésre kibocsátott iven elsőnek F a r a g ó Antal tekintélyes csongrádi birtokos jelentkezett s példáját nyomban sokan követték, úgy hogy ma már arra lehet számítani, hogy mintegy 500 hold szőlőterület lesz az alakuló szövetkezetben érdekelve.

Az agitációt, a tagok gyűjtését folytatják és az alapszabálytervezetet, mely már kész, az aláírók bizonyára alaposan fogják megvitatni.

Az értekezleten többen felvetették egy gabona-értékesítő szövetkezet létesítésének eszméjét is, — de régi igazság az, hogy aki sokat markol egyszerre, az keveset szorit és így ez az eszme egyelőre lekerült a napirendről.

Majd ha sikerült, megteremteni és szőlő alapokra helyezni a pincészövetkezetet, akkor lehet ideje és módja annak, hogy a gabona értékesítésére is szövetkezzenek a gazdák — Csongrádon.

De hát a szentesi gazdák mikor és mire szövetkeznek? Vagy itt elég az, ha heccendező szövetkezetek keletkeznek?

Ujdonságok

Szentes, 1900. május 27.

— **Emlékeztető.** Csongrád vármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 28-án, holnap délelőtt 10 órakor tartja meg rendes évnegyedes közgyűlését.

— **Dessewffy püspök Kisteleken.** Szent Gellért vértanú püspök utóda a csanádi egyházfeljedelmi székben, D e s s e w f f y Sándor csanádi püspök folyó hó 29-én érkezik vármegyénkben K i s t e l e k r e, hogy ott másnap, 30-án, a bérmalás szentségében részesítse egyház híveit. A népszerű püspök fogadására Kisteleken nagyszabású előkészületek folynak és a vármegye nevében a járás főszolgabírója, H e r g l ó z István dr. fogja az egyházfeljedelmet, megérkezésekor üdvözlőlni Bérmautájában N é m e t h József felszentelt püspök kísérő csanádi püspököt és a papi főméltsóságok tiszteletré, Kisteleken időzésük alatt, V á r o s s y Gyula ottani plebános országgyűlési képviselő fényes ebédet ad, melyre úgy V a d n a y Andor dr. főispán, mint C s a t ó Zsigmond dr. alispán meghívta. Minthogy a megyegyűlés f. hó 28-ára már ki volt tüzve, mikor a püspök bérmautájáról hír érkezett, — a főispán és az alispán valószínűleg nem lehet ott f. hó 29-én az egyházfeljedelemnek Kistelekre való bevonulása ünnepségén, de az nap mind a ketten Kistelekre utaznak és 30-án résztvesznek a tiszteletré adott lakomán. Ha pedig D e s s e w f f y püspök bérmautáján Kisteleken tisztelegéseket is fogad, vármegyénk részéről a fő- és alispán szintén fognak nála tisztelegni, hogy őt — a vármegye közönségének nevében — szívből üdvözlőjk.

— **Diákmalajás.** A főgimnáziumi ifjúságnak tegnap volt malajása a túl a kurcai népkertben. Az időjárás tiszta verőfényvel kedveskedett az ifjaknak és így a liget árnyas, hűs sétányai már a délutáni sétahangversenyre szép közönséget csábítottak le. Az esti zártkörű tavaszi mulatság, melyet a város tanácskozó termében tartottak, szintén kitűnően sikerült. A kedv derűs volt mindvégig, a muzozás fesztelen és az estély meglehetősen jóvedelmet is hozott a tanulmányi kirándulás költségeinek fedezésére.

— **A vonat kerekelt alatt.** A kisteleki állomáson, f. hó 17-én éjjel borzalmas halállal vészelt el egy fiatal élet. A legborzalmasabb halálmegem közül való az öngyilkosságnak az a módja, melyet Á r p á s Aladár választott.

Mi vitte a rettenetes végre? Nem tudni.

Este 9 órakor történt, a Szeged felé induló vonat a kisteleki állomáson elgázolt egy fiatal embert. A vonat egyik kerekere a fejét levágta a test törzsről. A fej elgurult, úgy hogy a vértől és portól felismerhetetlen lett.

A boldogtalant azonnal hordágyra emelték. A zsebében talált írásból kitűnt, hogy Á r p á s Aladárnak hívták. Budapestről Nagybácskerekre akart utazni, de Kisteleken kiszállott s a már elinduló vonat mozdonyának kerekerei elé vetette magát. Amikor felhangzott vérfagyasztó halálkiáltása, nyomban megállították a vonatot.

A holttestet beszállították a kisteleki halottas házhoz s az öngyilkosságról értesítették a nagybácskerei hatóságot.

Az öngyilkos levelet nem hagyott maga után. Azt sem tudják, mily körülmények között élt. Semmitsem tudnak róla, mert hiszen a boldogtalan fiatal ember csak meghalni szállott ki a Kistelek állomására.

— **Műkedvelő előadás Dorosmán.** Dorosmai rendes tudósítónk írja, hogy az ottani jótékony négyelet, melynek évenként rendezni szokott színi előadásai mindig kiválóan szoktak sikerülni, a múlt héten, áldozó csütörtökön

ismét rendezett egy rendkívül jól sikerült műkedvelői előadást, a saját pénzátjára. A műkedvelők Jókai Mór Bolondok grófja című 3 felvonásos énekes bohózatát adták elő olyan bravúrosan, hogy énekművelők a játéka hivatásos színészek is a becsületére vált volna. Viharos tapsot és sok szép virágokért kaptak a nagyszámú közönségtől, művészi játékukért, Schvalb Sárika (Iríngia grófnő) és Vlaszák Erzsébet (Kalazancia baronessz.) Tetszésel fogadta a közönség Karczag Irma (Fulgencia), továbbá Benke Jolánka, Maróthi Pannika és Tóth Jolánka (apáca növendékek) játékát is. A férfi szereplők közül általános elismeréssel és zajos tetszéssel aratva játszottak: Klement Gusztáv (Pető), Andres János (Benkő), és Dudás Zoltán (Pitypaty). De a többi szereplő is: Schneider Oszkár (Balkon), ifjú Hegedűs János (Gerő), Fellner István (Jenő) és Simon Vincze (Koromfi) derekasan megállták a helyüket és az összjáték sem hagyott fent semmi kívánnivalót. A rendezés kitűnősége Karczag Aladár és Dudás Bódog ügyességét és szakavatottságát dicséri. Ma megújazzák a köztetszést aratott előadást.

— **Építőiparosok figyelmébe.** Algyő község egy 3 tanteremű új iskolát és 2 új tanítói lakást akar építtetni és ezt a munkát ajánlati versenytárgyalás útján kívánja biztosítani, melynek határidejét június 2-án déli 12 órára tűzte ki. Felhívjuk e körülményre építőiparosaink figyelmét azzal, hogy a versenytárgyalás közelebbi feltételeit lapunk máj számának vonatkozó hirdetésében találják meg.

— **Meghalt egy öreg tanító.** Tövises a tanítói pálya nagyon. Léleköli, idegsorvasztó a munka, mit a tanító végez és ha e mellett öreg kort érve, végtére nyugalomba megy, a tanító nem soká élvezheti azt a nyugodalmat, mely már fél lábbal a sír szélén állván jut ki részül. Most is egy öreg tanító haláláról kaptunk szomorú hírt. Katona a József, a református egyházi elemi iskolai tanítója halt meg f. hó 24-én, élete 83-ik évében. Hosszú emberöltőt töltött el egyháza nevelés ügyének szolgálatában, nemzedékek kerültek ki iskolájából, míg végre röviddel ezelőtt nyugalomba vonult vissza, hogy háborítatlan élvezze hosszú élete fáradságos munkájának gyümölcsét. De bizony nem adott neki hosszabb pihenés és siralom völgyében. Megtért az örök pihenésre, a halálba. Temetése tegnap délelőtt volt egyházi hatósága és nagy gyászközönség részvételével.

— **Az átlőtt fejű.** Kisteleken, Lovi Árpád pénzügyőrrel történt meg, hogy puska-tisztogatás közben éles töltéssel átlította a bajtársa fejét. Lovi tisztogatás tekintetéből vette elő a szolgálati fegyvert, amelylyel sokáig bibeledött. A szobában kivüle még egy fiánc volt, Mile Kálmán, akivel, Lovi kedélyesen beszélgetett. Közben fölhúzta a fegyver kakasát s a puskát így letámasztotta a székhez, hogy majd az asztalhoz megy a csavarhúzóért. A fegyver e pillanatban eldőrdült s a golyó Mile Kálmán fejébe fúródott. Az éles acélgolyó az ajkát átfúrva, a szájába repült, majd a fejét átluskasztva s a nyakcsigolyája mellett kijöve, a falba csapódott. Az átlőtt fejű ember elvesztette az eszméletét. Azt hitték, meghal, de csodálatosképen életben maradt. Az igaz, hogy 108 napig volt beteg. Az átlőtt fejűt az ügyesség bűnpörbe fogta Lovit, aki ellen megtartották a főtárgyalást. A tárgyaláson a csudamódra életbenmaradt Mile is megjelent, hogy bajtársát mentse a bíróság előtt. Lovi azzal védekezett, hogy a puska töltőt voltólór sejtíme sem volt, így hát gondatlanságot nem követett el. A törvényszék mindazonáltal a pénzügyőrt, gondatlanság által okozott súlyos testi sértés miatt egy hónapi fogházra ítélte, ami ellen Lovi fö-

lebbezett. Érdekes, hogy a megölt fején már nyoma sem látszik a golyónak.

— **A kömives-és ács-segédék műkedvelő társasága** nagyszabású előkészületeket tesz arra, hogy a pünkösdi másnap esti műkedvelő előadása, mely zártkörrel táncvilággal lesz összekötve, minél fényesebben sikerüljön úgy érkező, mint anyagi tekintetben. Hogy a zártkörrel táncmulatság sikerét is biztosítsák, névre szóló meghívókat adnak ki, melyek széthordását már megkezdték. A műkedvelők ezúttal a **Pirosbugyelláris** című népszínművet adják elő és a rendezőség már most felkéri azokat, akik talán elnézésből meghívót nem kaptának, de erre igényt tartanak, hogy ez iránt az egyelet bármelyik tagjánál jelentkezzenek, aki gondoskodni fog arról, hogy részükre meghívó készítesse ki. Ezzel kapcsolatban említjük meg, hogy a **Gyimesi vadvirág** előadása alkalmakor fölfűzött szívesek voltak a jótékony célra: Pásztor J. D. Tóth Sándor 1—1 koronát; N. N. 2 koronát; Szőke Gábor 1 korona 60 fillért és N. N. 20 fillért. A szíves adakozóknak ez úton mond köszönetet a rendezőség.

— **Halólozás.** Mindszentről érkezett gyászlap tudatja velünk, hogy ott **Danicska József** halásmester f. hó 18-án, élete 54-ik évében, hosszas szenvedés után meghalt. A boldogult egyike volt a középső Tisza legértelmesebb halászaianak, akinek szaktudását és ügybuzgalmát a királyi kegy is elismerte és kitüntette a koronás ezüst érem adományozásával és a kivel **Herman Ottó** kiváló tudósnak és **Lándgráf** országos halászati felügyelő is örömet érzett halászati kérdésekről. Temetése f. hó 20-án volt, nagy számú gyászközönség részvételével.

— **Családi perpatvar.** Csongrádon **Papdi Mihály** uram egyszer csak elunta a békéséges családi életet. Elfogta az úrhatnamság és azt gondolta, hogy egyszer már ő is megpróbálja azt az úri tempót, hogy összezördül a feleségével. Hamarosan akadt is oka, mert hiszen az íyet csak keresni kell. Es **Papdi Mihály** csinált is szecnát a feleségével, csak hogy a kivel körül egy kis hiba történt. **Papdi Mihály** ugyanis csak a hírt hallotta az ilyen veszekedésnek, de hogy milyen okkal-móddal kellett azt csinálni, ahhoz már nem értett. Így történt aztán, hogy amit máshol egy kis hangos szóbeszéddel intéznek el, azt **Papdi Mihály** a kipatkozott csizmasarokkal végezte és a családi perpatvar közben olyan alaposan összerugdosta a feleségét, hogy az hetekig feküdt ezt a kis enyélgest. De amikor felélt, akkor is nyoma maradt a családi jelenetnek, ami annyira elkésztette az asszonyt, hogy panasza ment a bírósághoz. Most volt az utójátéka a családi perpatvarnak. **Papdi Mihály** erősen tagadott és már a megbékült asszony sem vádaskodott. Így aztán elcsették a vádat a csongrádi gazda ellen, aki megfogadta, hogy többet sohasem uradzik a feleségével.

— **Gyermekmulatság.** A zsidó elemi népiskola tanuló f. hó 29-én, kedden majalisznak a túl a kurcai népkertben. A gyerekek, tanítók vezetése alatt, lobogódiással és zenezőval kedden délután 2 órakor vonulnak ki a ligetbe, hogy ott játékkal, táncval töltsék el a délutánt. Az apróságok és majálisára az iskolások ezúton hívja meg végül a szüleit és tanúgy barátokat.

— **Veszétség-gyanús eb.** Az alsó putrik közt f. hó 25-én egy veszétség-gyanús eb garádkodott és megmarta a putrik közt levő összes kutyákat. A kapitánysághoz érkezett jelentés legalább így mondja, együttál számon adván arról is, hogy a gyanús ebet agyonverték és dögtették, hivatalos megvizsgálás végett kiszállították a dögtérre. Óvintézkedés-képen azonban nem ártana talán a megmárt kutyákat is valamennyit agyonverni.

— **Tanítók háza.** A magyar tanítóság nemes célt tűzött ki maga elé és vitt keresztül a mult esztendőben: a saját maga, a társadalom és az állam hozzájárulásával megteremtette a fővárosban a **Tanítók háza**-t, melyben a rossz anyagi viszonyok közt élő tanítók Budapesten tanuló gyermekei

nyernek teljes ellátást. Ennek nemes céljának a szolgálatába állt most **Reisner Emánuel**, békes-gyulai gyufagyáros is azzal, hogy **Tanítók háza gyufája** címmel új gyufát hozott forgalomba, melynek jövedelméből 5 százalékot ajánlott fel a **Tanítók háza** javára. A **Tanítók háza gyufája** kitűnő gyártmány és már városunkban is kapható a **Dobray Sándor** és **Nyiry Sándor** utóda kereskedő cégeknek. Hisszük azonban, hogy többi kereskedőnk is bevezetik üzletükbe e gyufa elárulását, mert ezzel nemcsak a hazai ipart pártolják, hanem egy nemes, emberbaráti célt is előmozdítanak és a fogyasztó közönség figyelmét épp ezért hívjuk fel arra, hogy a gyufát vásárolja, a **Tanítók háza gyufája** tekerje mindenütt.

— **Toloncúton.** A szabadkai rendőrkapitányság Toloncúton kísérte haza Szentesre a 68 éves **Szabó Mihály** munkásembert azért, mert ott munka nélküli csavargásban találtak.

* **Szép kitüntetés.** Párisban most talált befejezést az elemiszerek külön kiállítása, melyen a **Szt. Lukácsfürdő** kútvállalatának **Kristály** helyforrás ásványvize a nagy díszközzel és az arany éremmel lett kitüntetve. Budának kitűnő ásványvize tehát az asztali vizek között, a külföldön is, már szintén tért hódítanak.

* **Legjobb orvosság.** Mindazok kik gyomorbanjban éltvágyhiány, rossz emésztés, máj-fájdalmak, köhika, veszérgényesség, ideges fejfájásban szenvednek, használják a világhírű **Pserhofer**, **vértisztító labdacsoka**t, melyek teljesen ártalmatlanok, gyorsan és biztosan hatnak és a legelsőrendű orvosok által ajánlatnak. Hasznos szolgálatot vélnék tenni t. olvasóinknak, ha e kitűnő geógyászt b. figyelmükbe ajánljuk, 1 tekeres, mely 6 doboz a 15 lapdacs 105 frt. A pénz elözetes beküldése után 1 tekerest 1 frt 25 krt 2 tekerest 2. 30 ftrét, 3 tekerest 3 35 ftrét küld bérmentve **Pserhofer J.** gyógyszerészre, Bécs, I. Singerstrasse 15

Nagy ok az öröme.

— **Pozsonyi tudósítónk.** — Az öröm ragadós és így boldog vagyok, hogy néhány minden öröm nélkül való örömről tehetek tanúságot. Mindaz, a mit elmondok komoly valóság, mindegyik esetet lelkiismeretesen ellenőriztem. Maga az elmondandó dolog általános érdekt, mert az egészségről szól, a mi pedig mindnyájunkra igen fontos. Századunkban igen sokan szenvednek általános gyengeségről, a mi mutatja, hogy a vér kimerült. **Veszeégényesség**, **sárgaság**, **idegbetegségek**, **reuma**, **eredménye a vér ereje elvesztésének s azok, a kiknek az a soruk, hogy e betegségekkel megküzdjenek, jól teszik, ha vértüknek megerősödéséről gondoskodnak. Mit kell tenni, hogy eredményt érjenek el. Az eszköz elég egyszerű. A Pink-pilulát kell alkalmazni, melynek nagy a híre és a mely biztosítja a vér megerősödését. A nagymennyiségű írásbeli bizonyítvány mutatja, hogy Magyarországon szűkségtelen a Pink-pilulát dicsérni. Főlsorolunk néhány a Pink-pilula által meggyógyult fontos személyiséget. S vannak olyanok, kik az erősödés útján vannak s látva a javulást bizalommal folytatják a Pink-pilula használatát.**

— **Örömmel tudatom önnel** — írja **Reichel H.** ur **Alibánaról**, hogy a Pink-pilula nagyon jó volt nekem arra, hogy beteljesüljenek mind a hozzáfűzött remények.

Másrésről **Kolbenhayer Vilma** tanító, **Gyón, L. P.** Alsó Dabásról kijelenti, hogy a Pink-pilula reá kitűnően hatott.

Kornet György ur földbírtokos, **Uj-Arad** közleiben, **Német-Szt. Péter**en, szintén megerősít, hogy a Pink-pilula egészségét helyreállította.

Vége **Pauer István** ur **Pozsonyból** írja, hogy jóllehet már egészséges, még folytatja a Pink-pilula használatát s még hat doboz kér.

Mindezek a bizonyítékok az aggodalom legyőzésére szolgálnak s buzdítói mindazoknak, kiknek vére gyenge s kiket ezáltal betegség támadott meg. Ezek után haladék nélkül fogják alkalmazni a Pink-pilulát.

A Pink-pilula kapható Magyarországon a legtöbb gyógyszerárban. Egy doboz árt 1 frt 75 kr. és hat doboz 9 frt. Magyarországi főraktár: **Török József** gyógyszerárban, **Budapest Király-utca 12.**

A vetések állása.

A vetések állásáról és a mezőgazdasági állapotokról a földmivelési miniszterium ma a következő jelentést adta ki:

Május hó második harmadában többnyire hűvös, szeles és esős időjárás uralkodott. Közbe voltak ugyan, — főleg a déli vidékeken — meleg napok, sőt zivatarral járó jégeszések is, mindazáltal a lefolyt időszak jellege inkább hűvösnek, mint melegnek volt mondható.

A jégeső néhol különösen a szőlőket károsította, míg a május hó 21 iki dér leginkább a kertii veteményekben, répa, burgonya, virágzó rozs és a kiültetett palántákban okozott kárt. A május hó 12. és 13 diki dér és fagy, melyről már a mult jelentésben említés tétetett, a hegyi szőlőket jelentékenyen megkárosította, de a kukorica, répa, burgonya, hüvelyesek és palánták is sokat szenvedtek, sőt több vidéken sok utánvetést, illetve utánültetést is szükségessé tettek. A gazdasági munkálatok az esős időjárás dacára mindenütt folytak és részben befejezést is nyertek, különösen a mi a gabonavetést illeti.

A bő csapadék és hideg időjárás miatt elmaradt vetések sárgulása fokozódott és néhol már a rozsdá terjedéséről is merültek fel panaszok. Gaz és acat sok van, bár a gazdák, a hol el nem késtek az acatolással, folytatták és néhol teljes jó eredményel be is fejezték azt. Az uradalmi területeken a vetések nagyobb részben jól fejlődtek. Itt kevesebb gyom is volt a talaj okszerűbb művelése és kezelése folytán.

Rozsda föllepéséről és terjedéséről az Alföldön panaszoknak leginkább és főleg azokban a gazdaságokban, a hol a vetések különben is gyengék voltak; férgék pusztításáról szórványosan szintén hallani még panaszokat.

Egyedul a rozs és repce esnek kivétel alá mert ezek a növények a gyakori hideg eső és fagyoktól sokat szenvedtek és ennek folytán mindkét veteményből a terméskilátások ismét csökkentek is.

A korai őszi búzák, bár ezek között is van egyenlőtlen vetés, néhol oly buják, hogy már megdőltek; a hol idejében sarlóztak ott, kifogástalanul szárbá jutottak. Az alföldön a korai buzavetések, melyekre kevés panaszt lehet hallani, nagyobbára már hasban vannak, ellenben a későbbiek inkább gyengék, ritkák és aprók még és szárbá is csak most mennek. Ezek között több a sárga és rozsdá legett vetés is, mint általában a koraiak között.

Szt.-László Nagyvárad mellett. Vasúti állomás. Posta, távirat, telefon. (nőspök) gyógyfürdő. Hévízfürdők 30°-40° C. Kiváló szakszerzők által elismert

— kitünő hatással —

CSÚSOS és rheumas bántalmaknál, csonttörések és ficamok utókezelése, hűdésknél, mell, hasúri és egyéb **izzadmányoknál** (exsudatum) máj és vese, valamint húgy- és ivarszervi bántalmaknál, női bajoknál, a légzési és emésztési szervek hurutjainál.

Gyönyörű fekvés, hatalmas tölgyfa erdőségek közepén, három oldalról hegyek által védve. Pormentes enyhe klíma. Gyönyörű park- és sétahelyek. Villamos világítás, öt óriási tükörfürdő 900—3000 hkt.l.köb tartalommal, folytonos vízcsere; kád- és családfürdők; pokrokozó és pihenő termek. Zuhanyok.

Ivógyógyomd, lápfürdők, massage, villamozás. Szállodái a modern követelményeknek megfelelőleg a legnagyobb kényelemmel berendezve, a fürdő helyiségekkel zárt folyosók által vannak összekötve. **Olcsó szobáinak. Kívülről magyaros konyha, tiszta borok** Czeglédy Sándor pincéjéből. Naponta háromszor terzene, sétahangversenyek, tombola- és táncestélyek. Kirándulások. **Evad május 1-től október 1-ig.** — Fürdőorvos: Dr. TERNER BÉLA. — Bérlet: CZEGLÉDI SÁNDOR. — Prospectusokat bérmentve küld az igazgatóság. 10—3

Lapfajladonos és felelős szerkesztő: Dr. MATÉFFY FERENC
Társ-szerkesztő BÁNFALVI LAJOS.

Özv. Lázár Dávidné

I. t. 279. számú háza kedvező feltételek mellett eladó. Értekezhetni ugyanott a tulajdonossal.

HORVÁTH ILONA

férj. Nagy Sándorné úrnő kistökei (Pócsi féle) 92^{1010/1100} hold földje több évre **haszonbérbe kiadó**; a haszonbérletre nézve tájékozást nyújt Horváth Jenő. 3—1

Üzlet áthelyezés.

Tisztelettel van szerencsém becses tudomására hozni, hogy III. tized Kossuth utca 389. sz. alatt volt **Üveg; Porcellán; Fűszer- és Vegyeskereskedésemet**, kispiactérré I. tized 360. sz. Varga Imre házába helyeztem át.

Egyszersmint mindennemű **üvegezések és képkéret elkészítését** is jutányos áron elvállalom.

Becsés pártfogását és szíves megrendeléseit kérve, maradtam

kész szolgája:

Toth Géza kereskedő.

Özv. Koller Andornének

fertői 208 hold tanyaföldje f. évi okt hó 1-től több évre **haszonbérbe kiadó**. — Értekezni lehet a tulajdonosnővel, vagy dr. Cicatricis Lajos vm. főjegyzővel. 2—2

Árlejtési hirdetmény.

Algyó község képviselőtestületének ez évi határozatával kiküldött építő

bizottság egy három tanteremből és két tanítói lakásból álló iskola építésére és összes felszerelésére nyilvános árlejtést hirdet a következő feltételek mellett.

1. A jóváhagyott tervek és részletekre — a melyek az építő bizottság elnökénél bármikor megtekinthetőek — zárt írásbeli ajánlatok adhatók be legkésőbb f. évi június hó 2-ának déli 12 órájáig.

2. A zárt ajánlatban legkedvezőbb ígértetevő áregysége — esetleg a bizottság által megállapított áregység az 1900. évi június hó 2-án délután 3 órakor Algyó község közházánál tartandó nyilvános árlejtésen kikiáltási árul fog vétetni, amely kikiáltási ár 5 százaléka készpénzben, vagy elfogadható értékben a bizottság elnökénél letétbe helyezendő.

E nyilvános árlejtésre árlejtetni kívánók azzal hivatnak meg, hogy azon azok is részt vehetnek, kik az iskola építésére zárt írásbeli ajánlatot be nem adtak.

3. A nyilvános árlejtésen legkedvezőbb ajánlattevő — ha ajánlata elfogadhatott — az építést legkésőbb f. évi június hó 9-ig megkezdeni, s azt f. év október hó 1-ig befejezni tartozik.

4. A vállalkozó az építés alatt az építőbizottság ellenőrködése alatt fog állani.

5. A vállalkozó köteles leendő vég-számlájához részletes előmért számlát mellékelni.

Vállalkozóval az építésre szerződés fog köttetni.

Algyó, 1900. május hó 24.

HERCZEG GÁSPÁR. elnök.

809/1900. végreh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a szentesi kir. járásbírósg 1900. évi V. I. 4814. számú végzése következtében Dr. POLACSEK ALBERT ügyvéd által képviselt Oblat Hermina javára Kronstein József szentesi lakos ellen 1923 kor. s. jár. erejéig 1900. évi május hó 4-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1959 kor. 08 fill. becsült következő ingóságok u. m.: házi bútorok s bolti árucikkek nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a szentesi kir. járásbírósg 1900-ik évi V. 1582. számú végzése folytán 1925 kor. hátr. tőkekövetelés, ennek 1899. évi dec. hó 21 napjától járó 5 százaléka kamatai, 1. százalék váltódíj és eddig összesen 174 kor. 80 fillérben bíróság mar megállapított költségekre erejéig Szentesen végrehajtást szenvedett lakásán s üzletében leendő eszközésére 1900. évi jún. hó 5 napjának d. e. 9 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szandékozóok oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.c. 107. és 108 §-a értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is el fognak adatni. Amennyiben az elárverezendő ingóságok mások is le és félüfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szentesen, 1900. évi május hó 22.

VEGH SANDOR, kir. j.-bírósgai végrehajtó

Mint hogy a tavasz előrehaladásával ocsesemőt, gyermeket és felnőttet egyaránt fenyeget a járványok veszélye, ismét csak a minden alkalommal hálásan fogadott

MOHAI

ÁGNES-forrásunk

vízének használatát ajánljuk. Egyrészt mert olcsó, igen kellemes és tiszta ivóvíz lévén, a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt élvezetszerként szerepel, másrészt, mert úgy szénsavtartalmánál fogva, specifikus óvszer is a tiphus, cholera és a gyermekek tiphoid-sterü tavaszi-nyári hasmenése ellen. Ehhez járul még, hogy a csecsemőt is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes hurutos bélbántalmak ellen, míg szoptatója e víz használata folytán nagyon kedvező összetételi és bőséges tejet nyer. A már meglévő gyomor- és bélhurutos gyermekeknél és felnőtteknél gyógyítja. Kellemesen hatván be szénávanál fogva a gyomor és bél idegeire; a gyermekek lázas megbetegedéseinél pedig nélkülözhetetlen, hűtő, húgyhajtó és a szomjat csillapító hatásánál fogva.

☪ Kedvelt borviz. ☪

A mohai Ágnes-forrás kezelősege.

24—4 Főraktár:

Édeskuty L.

cs. és kir. udvari szállító

Budapest, V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

A m. kir. államvasútak gép- gyárának vezérügynöksége.

10—6

Budapest, Váci-körút 32. szám.

Ajánlja a magyar királyi államvasútak gépgyárában készült gőzcséplő készleteit, „Millenium“ legújabb szerkezetű: fűkaszálo-, marokrakó- és kéveköto aratógépeit melyek főelőnyei: **préselt acélemez-állvány, tégelyacél-alkatrészek, jó és könnyen hozzáférhető, elpusztíthatatlan szerkezet,** továbbá: a szab. osztrák-magyar államvasúttársaság resicai mezőgazdasági gépgyárában készült 3, 3 $\frac{1}{2}$ és 4 lóerejű **gőzcséplő-készleteit.** Sack-rendszerű, aczélöntésű ekéfével ellátott **ekéit,** „**Boni**“-féle köttengelyű ekotalyigait, járványos cséplő-készleteit, szecs kavágóit és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Figyelmeztetés! Ezennel közhírré tesszük, hogy az összes ügynökeinktől, legyenek azok akár helyi ügynökök, akár utazó ügynökök, az eddig birt meghatalmazásokat f. évi január hó 31-ével megvontuk és azokat **ezennel hatálytalanok** nyilvánítjuk. Nevünkben és megbízásunkból tehát csak azok járhatnak el, a kik 1900. február hó 1-e után kelt és általunk aláírt megbízással bírnak és csupán oly jogkörrel, a melyre ezen írásbeli megbízás kiterjed. Nehogy a közönség tévútra vezeltessék s ne-ogy nevünkkel visszaélések történhessenek, felkérjük mindazokat, kik velünk üzleti összeköttetésbe lépni óhajtanak, hogy mindenki-től, aki nevünkben eljár, írásbeli meghatalmazásának felmutatását kérjük s abba betekintést tenni sziveskedjenek.

A Magy. Kir. Államvasútak Gépgyárának Vezérügynöksége.

THIERRY A. mell- és gyomor-balzsamát

(amelyet az egészségügyi hatóság megvizsg.)

Csak ezzel a tör-
vényes. bel. vé-
dőjeggyel va-
lódi.

LONDON.
Chief Office S. W.
48 Brixton Road.

Főraktárak:

Burmann,

Angol India.

Agen Zágráb.

Algier.

Amsterdam.

H. Sanders, Ro-
kin S.

Basel.

Szt.-János gyógy-
tár, W. Kratz.

Belgrád.

Nikola A. Delini,

gyógytár Mihály

fejedelemhez,

Központi raktár

Szerbia részére.

Berlin. C.

Bologna.

Bruxelles.

Pharmacie Ch.

Delacre & Co.

Budapest,

Török J.

Dr. Egger L. és J.

Cairo.

Cöln a. Rh.,

Noris.

Darmstadt.

Eich. Luxemburg.

Schmidt P.,

gyógyász.

az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak akkor va-
lódi, ha az oldalt látható **zöld,** a törvénytől bejegyzett
papírcs védőjeggyel van ellátva. Főülmulhatatlan szer min-
den mell-, tüdő-, máj-, gyomorbetegség ellen stb. külsőleg
52—8 is kitűnően hat és sebot gyógyít.

Egy próbáulveg bérmentesen 1 korona 40 fillér.

Székjelküldés csak előzetes fizetés esetén.

THIERRY A. centifoliakenőcse

(csodakenőcsek nevezik)

utólérhetetlen szívó erejű és gyógyíthatású. Operációkat a
legtöbb esetben fölöslegessé teszi. E kenőccsel egy 14 éves
gyógyíthatatlannak tartott csontszűt, ujabban pedig egy 22
éves rákszerű bajt gyógyítottak meg. Antiszeptikus és gyógyí-
thatású mindenféle seb gyuladásánál.

Próbátelgy bérmentve 1 kor. 80 fill. Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg

**Óvakodjanak utánzatoktól és kerüljék az érték-
telen, úgynevezett házi kenőcsöket s más efféléket.**

Cim: A. Thierry, gyógyszerár és gyár a Védőangyalhoz,
Pregrada Pragerhof felé, a Déli vasút mentén.

— Prospektus ingyenes és bérmentve. —

E szerek sohasem romlanak meg és jó
azokat használatra készen a házban tartani. Az
összes művelt államokban bejegyzett védőjegye-
imnek utánzatát a törvény üldözi.

Issigeae,
Dordogne, Kopen-
hága,
fabriken farma.
Milánó,
A. Bertolini.
Maimo, Sevrige,
Apot. Lejonet.

Nántes,

Pharmacie

C. Fredet,

Nápoly. Palermo.

Páris.

Pharmacie

francaise, 1 & 3,

Place de la Re-
publique, Pharm-

acie Deprey, 11

Rue des francs

Bourgeois.

Prága.

Róma.

Corso, Agenzia

del Policlinico.

Roubaix,

Pharmacie

F. Gerrath.

Sarajewó.

Szeged.

Temesvár.

Triest. Venecia.

Vienna. Zürich.

Csak ezzel a
törvényes.
bejegyzett
védőjeggyel
valódi.

Legkellemesebb, legkitűnőbb és nélkülözhetetlen

FOGTISZTÍTÓ SZER tubusokban

Törvényesen védve.
1 tubus 60 fillér (30 krajcár.)

— Mindenütt kapható. —

6 drb. díszes dobozban, 3 kor. 60 fill. bérmentve

Egyedüli készítő és főszétküldési raktár:

SCHWARTZ illatszergyára

7-5 hygien, kosmet. laboratórium

Budapest, Damjanich-utca 28.

Gyári raktár és fiókület: Temesvár: Színház épület

Máriacelli Gyomorcseppek

Ugyrejtünk a védőjegy

Kitűnő hatásuk a gyomor be-

tegedési eseteinél nélkülözhetet-
len és régtől ismert nepies háziaszer étvágytalan-
ságnál, gyomorgyengeségnél, bűzös lélegzésnél,
felszívódásnál, búfogségnél, kólikánál, gyomorrégés-
nél, túlságos nyálkásodásnál, sárgaságnál, un-
dornál és hányingernél, gyomorgörccsnél, szék-
rekedésnél stb.

Fejfájásnál, a gyomornak étel vagy ital
által történt túlterhelésénél, bélférges, máj és
hemorrhoidális bajoknál is mint erős gyógyha-
tású szer kipróbálva. Nevezett betegségeknek a
Máriacelli gyomorcseppek évek óta a legjobb
gyógyszernek váltak be, amit számtalan bizo-
nyítvány igazol.

Ara egy üvegnek használati útmutatása
40 kr.; nagyobb üveg 70 kr. Központi szétkül-
dés **Brády Károly** gyógyszerárától a »Magyar
Királyhoz« Bécsben I. Fleischmarkt. 1.

Kapható minden gyógyszerárban.

Főraktár: Török József gyógyszerésznél
Budapesten, VI. Király-útca. 12.

Fényképészeti műterem.

Értesitem a n. érd. közönséget, hogy a Kossuth Lajos utcában levő

Czukkermann Ignác-z-féle ház udvarán

a kor igényeinek megfelelő, modern berendezésű, díszes új

FÉNYKÉPÉSZETI

MŰTEREM

nyitottam, hol is a nap minden szakában. jó vagy rossz időben egy-
aránt eszközök felvételeket, melyek után a legszebb, legtis-
tább kivitelű fényképek, bármily nagyságban készülnek.

A n. érd. közönség szives pártfogását kérem.

Szentesen, 1900. május hó.

HEGEDŰS S.

BIKSZÁDI

árlappal és ismertető könyvecskével

bérmertve szolgál

A

KÜTKEZELŐSÉG

BIKSZÁD. (Szathmármegye.)

Bikszádi ásványvizet, mely egyedül maga nemében, több hirtveves egyetemi orvostanár és hírnéves hatásánál fogva fölébe helyezik a külföldi és drága Selters és Gleichenbergi vizeknek. Gyógyító hatása a Bikszádi ásványi gyógyvizek különbözően bevált idült és heveny légcsőhurut, hangszálg hurut, vérképés ellen. Nagy konyhasó tartalmánál fogva vérhányás, tüdő-csúcs hurutnál és kezdődő gumókóránál, továbbá kitűnő eredményt értek el a BIKSZÁDI VÍZ alkalmazása által emésztésképtelenség, idült és heveny gyomorhurut, máj- és epehólyag bántalmónál, a belek renyhe működésénél, vesehomokban szenvedőknel, görválykörös daganatoknál, heveny és idült női bántalmaknál, mint speci-ficum vált be.

Bikszádi víz bérlője a sztojkai víz főelárusító:

ALMER LAJOS ÉS KÁROLY nagybányai lakosok.

A

Sztojtkai ásványvizet

mint Erdély gyöngyét, nem hiába nevez-ték el magyar karsbádi viznek, mert tényleg annak gyógyhatása, a szigorú diéta betartásával: idült gyomorbántalom, máj- és epehólyag, valamint opékö hajóknál, nemkülönbön cukorbetegségnél alkalmazva, valósgós csodá-kat művel, kitűnő hatású a SZTOJKAI ÁSVÁNYVIZ a légző-szervek összes bántalmainál, valamint a női bajok és görválykörös bántalmaknál is. — A SZTOJKAI ÁSVÁNYVIZ dús szénsavtartalmá-nál fogva, akár borral, akár gyümölcsosárral vegyítve, mint kellemes üdítő ital pártját ritkítja. A SZTOJKAI ÁSVÁNYVIZ hosszas haszna-lata az ép szervezetben elváltozást nem idéz elő s így a rossz ivó-zetés is pótolja bármely vidéken, annyival is inkább, mert hosszabb állás után nem csapódnak ki belőle a szilá d alkotórészek, mely tulajdonsága lehetővé teszi a tengeren túli szállítást.

Főraktár Eisler Lajos.

fűs. és csem.-ker. úrnál.

SZTOJKAI

árlappal

és ismertető

könyvecskével

bérmertve szolgál

A

FORRÁSKÉZELŐSÉG

SZTOJKA,

Szolnok-Doboka m.

Specialista SÉRV-KÖTŐKBEN.

A Keleti-féle cs. és kir. szab. sérv-kötő a legtökele-te-sebb ezen nemben, nem csúszik, nem gyakorol kellemet-len nyomást és el-lávoítja az eddigi sérvkötők hiányát.

Árak: egyoldalt 6 ft kétoldalt 12 ft

Gyáramban (alapítottatott 1878) készülnek ezenkívül: mullábak, műkezek, járó- és nyuló-gépek egyenestartók (llessing-féle rendszer), orthopédiai fu-zó-k, haskötők, göröcsérhársnyak és mindenféle gummi-áruk urak és hölgyek részre. Megrendeléseket pontosan és diszkretn eszközöl: orvos sebészeti mű- és kötszer gyáros

KELETI J.

BUDAPESTN, IV. Koronaherceg-utca 17. Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmertve.

Hölgyek részére nélkülöz-hetetlen

A női szépség

Csodás, gyors hatású

elérésére, tökéletesítésére és fentartására legkitűnőbb és legbiztosabb a

Margit Crème,

mely vegyítiszta, sem higányt, sem olmot nem tartalmaz, teljesen ártalmatlan, és zsírmentes.

Törvényesen védve

Ezen VILÁGHÍRŰ arckenőcs pár nap alatt ol-távoít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrakat (Miteser) és minden más börtbejt. Kisimítja a ráncokat, redőket, himlőbolygokat és az arcot fehérré, simává és údévá varázsolja.

Legkitűnőbb óvszer a napés szél befolyása ellen. Ár: kis tégely 50 kr, nagy tégely 1 frt. MARGIT HÖLGYPORÓ 60 kr, MARGIT SZAPPAN 35 kr, MARGIT FOG-PEP (ZAHNPASTA) 50 kr. MARGIT ARCVIZ 50 kr.

Postán utánvételre vagy apóna előterez bekiűlése után küldi a kére-őt.

Földes Kelemen

gyógyszerész Árad.

Kapható minden gyógyszerárban, drogua-üzletben és illatszér kereskedésben.

Hamisítók bíróság üldöz-tetek

5-3

Legjobb szépitő szer.

Több mint 50 év óta sikerrel használtatik. Az észéki arcz-kenőcs és észéki Szalvator-szappan

eltávoítja a szeplőt, májfoltot és a bőr ösz-szes tisztátlanóságát.

Valódi csakis a

Dienes C. J. féle

SALVATOR-gyógytárából Eszéken, Felsőváros

- 1 tégely észéki arckenőcs ára . . . 70 fillér
1 drb. Salvator-szappan . . . 1 kor.
1 tégely kézi paszta . . . 1 . 20 fill.

Lyoni rizspor kis doboz 1 kor., nagy dob. 2 kor.

Figyelmztetés!

Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkatré-szektől és megfelelnek tökéletesen a 71012. sz.

B. m. rendeletnek.

Csak akkor valódi, ha a fenti törvényileg beiktatott védjeggyel el vannak látva és kérik a t. közönség, csakis DIENES-féle észéki kenőcsöt 10-5 és szappant kérné és elfogadni.

Főraktár Budapestben:

TÖRÖK JÓZSEF ÚR GYÓCYSZERTÁRÁBAN VI., Király-utca 12. sz.

Legnagyobb, legjobb s leg-régibb beszerzési forrás

kosáruvegek

(Demyohne) részére

Rényi Árpád

üvegyár és gőz-csiszoló

Zeleatyé, u. p. Remetemeső (Szathmármegye.)

Bármely mennyiség azonnal szállítható.

Kiűntetve 1896-ban a mill. kiűllítésön.

Table with columns for 'Pezsli szűvelőkészlet' and 'Kieseli Amhof, Bréma'. It lists various items and their prices in different currencies.

Advertisement for 'Szeg Kalodoni' featuring a large cursive logo, the text 'Mindenütt kapható.', 'Elismert legjobbb', and 'Fogtisztító szer. 36-21'.

Advertisement for 'Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment Capsici comp.' with detailed text about its benefits for rheumatism and other ailments.

LEGOLCSÓBB KÖNYVNYOMDA

A

„SZENTES és VIDÉKE” KÖNYVNYOMDÁJA!

FOLYÓIRATOK
KÖNYVEK
ZÁRMÉRLEGEK

KÖRLEVELEK
KERESKEDŐI
NYOMTATVÁNYOK

Névtűk
 kőnyomatos — — 50 krtól
 aranyozással — — 1 fittől
 felülről 100 darab

Hercegi
 Egyszéki kártyák
 100 darab

Menyegzői
Báti meghívók, Tánczrendek

Diszokmányok

Szalag-aranyozás

Diszmunkák
több színnyomásban is

GYÁSZJELENTÉSEK
 GYÁSZSZEGÉLYŰ
 NÉVJEGYEK

RAKTARON:
ÜGYVEDI
NYOMTATVÁNYOK
KÖLELEZVÉNYEK
ADÓINTŐ-
CZÉDULÁK
JUTANVOS ÁRBAN

S Z A M L Á K
LEVÉLPAPIROK ÉS
BORITÉKOK
T E G Y Z É K E K
VONALOZOTT
ÜZLETKÖNYVEK
RENDELÉS SZERINT

„SZENTES és VIDÉKE”

SZERKESZTŐSÉGE ÉS HIRLAPKIADÓHIVATALA
KOSSUTH-ÚTCZA, (POLLÁK-féle HÁZ.)

ELŐFIZTÉSEKET ELFOGAD — HIRDETÉSEKET VALAMINT NYILTTERI KÖZLEMÉNYEKET
A LEGJUTÁNYOSABBAN SZÁMIT FEL.